

Innst. 100 S

(2015–2016)

Innstilling til Stortinget fra utenriks- og forsvarskomiteen

Dokument 18 (2014–2015)

Innstilling fra utenriks- og forsvarskomiteen om årsrapport fra Stortingets delegasjon til Nordisk råd for 2. halvår 2014–1. halvår 2015

Til Stortinget

Sammendrag

Nordisk råd er en aktiv aktør i regionalt samarbeid i Norden og nærområdene, det være seg i Vest-Norden, Arktis, Barentsregionen og Østersjøregionen, samt i partnerskapene i Den nordlige dimensjon.

Nordisk råd behandler og uttaler seg om de forslag som Nordisk ministerråd fremlegger for rådet. Nordisk ministerråd og de nordiske lands regjeringer må ta stilling til hvordan og hvorvidt initiativ følges opp, og rapportere til Nordisk råd om dette.

Nordisk råd avholdt sin årlige sesjon i oktober 2014 i Riksdagen i Stockholm. Ett av hovedtemaene var arbeidet med grensehindre. Nordisk helsesamarbeid og oppfølging av Bo Könberg-rapporten var et annet sentralt tema på sesjonen i Stockholm. Videre introduserte den 66. sesjonen en egen aktualitetsdebatt om nordisk forsvarssamarbeid aktualisert ved de internasjonale reaksjoner på Russlands anneksjon av Krimhalvøya.

I 2015 har Island ledet arbeidet i Nordisk råd. Det islandske formannskapsprogrammet la vekt på tre områder som er viktige for det nordiske samfunnet og Nordens posisjon i verden: det internasjonale samfunnet, velferdsstaten og det sivile samfunn.

Delegasjon til Nordisk råd prioriterte arbeidet med et godt naboskap i hele regionen, fra Vest-Norden til Østersjøregionen og til parlamentariske organer i nord og i Arktis.

I september 2015 ble det arrangert en rundebordskonferanse om nordisk forsvarssamarbeid med deltakelse fra nordiske parlamentarikere og nordiske forsvarsministre i regi av den svenske delegasjonen, som i 2015 hadde formannskap i NORDEFKO. Nordisk råd mener at slike møteplasser mellom nordiske regjeringsrepresentanter og Nordisk råds parlamentarikere kan være viktige på saksområder hvor det ikke er etablert formelle ministerråd. Russlands handlinger i Ukraina og hvilke konsekvenser dette kan få for sikkerheten i Europa og i Norden var hovedtema på konferansen også i 2015.

I løpet av 2015 ble arbeidet med en reform av Nordisk råd fortsatt, og reformgruppen som ble nedsett i 2014 ble videreført. I 2015 dreide mye av reformarbeidet seg om saksgangen mellom Rådet og Ministerrådet på behandling av medlemsforlag, samt om Nordisk råds utvalgsstruktur.

Årsrapporten inneholder videre en detaljert gjennomgang av Nordisk råds 66. sesjon i Stockholm i oktober og ekstrasessjonen i mars 2015. Det gis en oversikt over delegasjonens deltakelse i presidiet og de forskjellige utvalgene og kontrollkomiteen.

Det parlamentariske samarbeidet i Østersjøområdet blir omtalt. Ett medlem av delegasjonen deltar her i den faste parlamentarikerkomiteen. Videre beskrives delegasjonens deltakelse i Den nordlige dimensjons 4. parlamentarikerforum på Island og Vestnordisk råds årsmøte på Færøyene.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Svein Roald Hansen, lederen Anniken Huitfeldt, Marit Nybakk, Kåre Simensen og Jonas Gahr Støre, fra Høyre, Elin Rodum Agdestein, Regina

Alexandrova, Sylvi Graham, Øyvind Halleraker og Trond Helleland, fra Fremskrittspartiet, Harald T. Nesvik, Per Sandberg og Christian Tybring-Gjedde, fra Kristelig Folkeparti, Knut Arild Hareide, fra Senterpartiet, Liv Signe Navarsete, fra Venstre, Trine Skei Grande, og fra Sosialistisk Venstreparti, Bård Vegar Solhjell, viser til at Nordisk råd er en aktiv aktør i regionalt parlamentarisk samarbeid i Nordens nærrområder, det være seg i Vest-Norden, Arktis, Barentsregionen og Østersjøregionen, samt partnerskapene i Den nordlige dimensjonen.

Komiteen viser også til at det er bred politisk enighet om at arbeidet i Nordisk råd skal forankres best mulig i Stortinget og dets fagkomiteer. Stortingets president har i brev av 16. desember 2014 henvendt seg til Stortingets komiteer om dette. Flere av Stortingets komiteer har respondert på dette.

Komiteen har merket seg at Nordisk råds 66. sesjon avholdt toppmøte i Stockholm med de nordiske statsministrene. Øverst på agendaen sto felles utfordringer og framtidig nordisk samarbeid. Det ble diskutert hvordan den nordiske modellen, med en velferdsstat kombinert med høy sysselsetting og økonomisk vekst, kunne utvikles videre og hvordan dette best kunne gjøres.

Komiteen viser til at arbeidet i Nordisk råd i 2015 ledes av Island og at det islandske formannskapsprogrammet legger vekt på tre viktige områder som er viktige for det nordiske samfunnet og Nordens posisjon i verden, det internasjonale samfunnet, velferdsstaten og det sivile samfunn.

Komiteen har merket seg at formannskapet gjennom nordisk samarbeid vil bidra til å bedre folkehelsen ved å redusere de største risikofaktorene. Formannskapet vil også følge opp arbeidet med grensehinderproblemer. Komiteen støtter dette.

Komiteen har også merket seg at Nordisk råds behandling av utenrikspolitiske saker har økt de senere årene og at internasjonal politikk er en viktig del av dagsordenen på rådets sesjoner. Det nordiske samarbeidet om støtte til militær kapasitetsbygging og sikkerhetssektorreform har også blitt betydelig styrket. Det islandske formannskapet vil fortsette i samme retning som de senere årene for å bidra til stabilitet og demokrati i Norden og de nærliggende områder.

Komiteen viser til at det under Nordisk råds ekstrasesjon i København, mars 2015 også ble holdt en debatt om forebygging av ekstremisme og radikaliserings, samt at man avga en uttalelse om dette.

Komiteen vil understreke viktigheten av det parlamentariske samarbeidet i Nordisk råd som møtested for utveksling av erfaringer, ideer og politikkutforming.

Komiteen viser til at det i perioden annet halvår 2014 og første halvdel 2015 er fremmet 15 forslag og anbefalinger. Forslagene spenner vidt fra et nytt arktisk samarbeidsprogram, forvaltning av felles fiskebestander, energilagring som instrument i klimapolitikken, holdbarhetsertifisering av turistdestinasjoner, nordisk sports- og idrettssamarbeid til markering av et nordisk friluftsår.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til dokumentet og rå Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument 18 (2014–2015) – om årsrapport fra Stortingets delegasjon til Nordisk råd for 2. halvår 2014–1. halvår 2015 – vedlegges protokollen.

Oslo, i utenriks- og forsvarskomiteen, den 2. desember 2015

Anniken Huitfeldt

leder

Sylvi Graham

ordfører